Dos.nr. 3-105/24
2-24096024-02-3-28082024

H O T Ă R Â R E
În numele legii

29 august 2024 **mun. Chișinău**

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecători Grigore Dașchevici și Angela Braga
Grefier Mihaela Pîrvu

examinând, în şedinţă de judecată publică cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Valeriu Plești, Iurie Cazacu și PP Partidul Social Democrat European împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea actului administrativ, obligarea la emiterea actului administrativ favorabil,

c o n s t a t ă :

La data de 28 august 2024 Plești Valeriu, Cazacu Iurie și Partidul Politic ”Partidul Social Democrat European” (în continuare PSDE), au depus la Curtea de Apel Chișinău acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale privind anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.***** cu privire la cererea de înregistrare a grupului de inițiativă pentru susținerea candidatului la funcția de Președinte al R. Moldova, d-l Valeriu Plești și obligarea Comisiei Electorale Centrale de a emite actul administrativ de admitere a cererii de înregistrare a grupului de inițiativă pentru susținerea candidatului la funcția de Președinte al R. Moldova, d-nul Valeriu Plești.

În motivarea acțiunii, reclamanții au indicat că, la *****, dl Valeriu Plești, candidat la funcţia de Preşedinte al R. Moldova, desemnat de Partidul Politic PSDE, a depus la Comisia Electorală Centrală cerere privind înregistrarea grupului de iniţiativă în susţinerea sa.

Notează că, în procesul de examinare a dosarului prezentat, comisia de recepţionare şi verificare a documentelor a depistat unele neclarităţi şi

neconformităţi. Astfel, prin demersul Comisiei nr. *****, PSDE i s-a solicitat să elucideze, până la ora 12:00 a zilei de 23.08.2024, unele aspecte ce ţin de statutul PSDE, de componenţa Consiliului Politic Naţional, aprobată prin decizia/hotărârea Congresului PSDE, de unele acte ale d-nei Nina Scutaru pentru care se solicită confirmarea acesteia în calitate de trezorier al grupului de iniţiativă, precum şi de admisibilitate a participării domnului Valeriu Pleșca, preşedinte al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”, în calitate de candidat al unui alt partid politic, fără a forma un bloc electoral, contrar exigenţelor instanţei de contencios constituţional.

Relevă că, scrisoarea de răspuns a PSDE, a fost înregistrată la Comisie sub nr. *****, la ora 12:03.

Susțin reclamanții că, examinând documentele prezentate, referitor la solicitarea Comisiei de a prezenta hotărârea Congresului PSDE privind alegerea Consiliului Politic Naţional, la scrisoarea de răspuns au fost anexate mai multe documente. În urma analizei acestora, Comisia constată că, la data de 22.11.2022, Consiliul Politic Naţional al PSDE a aprobat componenţa numerică de 145 de persoane şi nominală în număr de 136 de persoane. Ulterior, componenţa nominală a suferit modificări prin excluderea şi includerea unor membri.

Astfel, Comisia a constatat că, la începutul şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE din data de ***** acesta avea o componenţă nominală de 140 de membri, şi nu de 128, cum este consemnat în documentele prezentate. Diferenţa a fost explicată de PSDE prin faptul că, după şedinţa Consiliului din 02.09.2023, un număr de 12 membri şi-au dat demisia. Cu toate acestea, Comisia a subliniat că, în niciuna dintre hotărârile Consiliului Politic Naţional, prezentate Comisiei, nu s-a luat act de aceste demisii și ele nu au fost documentate în mod corespunzător.

De asemenea, Comisia a observat că, ultima modificare a componenţei Consiliului Politic Naţional al PSDE, a avut loc la *****, prin excluderea a 28 de membri (în hotărârea respectivă fiind incluse şi 4 persoane care nu au fost niciodată desemnate membri ai Consiliului) şi includerea a 22 de membri noi, printr-o hotărâre distinctă.

Având în vedere cele expuse, pentru a clarifica ordinea examinării subiectelor la şedinţa Consiliului Politic Naţional al PSDE din *****, Comisia a considerat necesar să solicite partidului, prin demersul nr. *****, textul integral al procesului-verbal al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE din *****, care se referă atât la desemnarea domnului Valeriu Pleșca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al R. Moldova şi la constituirea grupului de iniţiativă pentru colectarea semnăturilor susţinătorilor candidatului desemnat, cât si la excluderea și/sau includerea unor membri ai Consiliului Politic Naţional al PSDE. Termenul

de prezentare a acestui document a fost stabilit pentru ora 10:00 a zilei de 24.08.2024.

Referitor la solicitarea Comisiei de a prezenta textul integral al procesului-verbal al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE din *****, partidul s-a conformat şi la data de 24.08.2024, ora 10:00, a depus Procesul-verbal integral şi o notă explicativă. În urma analizei acestor documente, Comisia a constatat că, potrivit procesului-verbal al Consiliului Politic Naţional al PSDE din *****, la începutul şedinţei erau prezenţi 67 de membri din totalul celor 140.

În concluzie, având în vedere că la începutul şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE din ***** au participat 67 membri dintr-un total de 140, Comisia a constat lipsa cvorumului necesar pentru a declara şedinţa deliberativă conform pct. 59 alin. (4) din Statutul PSDE, anexat în copie la scrisoarea Preşedintelui PSDE nr. *****, înregistrată sub nr. *****.

La fel, Comisia a constat că, la şedinţa de constituire a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului Valeriu Pleșca la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, au participat 81 de membri ai Consiliului Politic Naţional al PSDE, dintre care 4 - membri excluşi din consiliu (Vadim Jora, Vasile Gajiu, Diana Manoli şi Alexei Vrăjitoru) şi 22 - membri incluşi în acesta la aceeaşi şedinţă din 21 august curent.

Suplimentar, domnii Vadim Jora, Vasile Gajiu, Liviu Oboroc şi Alexei Vrăjitoru, au depus la Comisia Electorală Centrală un demers, semnat doar de Vasile Gajiu şi Liviu Oboroc şi înregistrat sub nr.*****, prin care sesizează Comisia despre un şir de nereguli în procesul de desemnare a d-lui Valeriu Pleșca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova din partea PSDE şi solicită emiterea unui act administrativ individual defavorabil, prin care să fie respinsă cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, d-nul Valeriu Pleșca.

Menționează rclamanții că, Comisia a reținut faptul că, semnăturile lui Vadim Jora, Vasile Gajiu și Alexei Vrăjitoru, sânt prezente pe lista membrilor Consiliului Politic Naţional al PSDE, participanţi la adunarea de constituire a grupului de iniţiativă din *****.

Precizează că, potrivit procesului-verbal nr. ***** al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE, grupul de iniţiativă a fost constituit din 31 de membri, iar în calitate de conducător al grupului de iniţiativă a fost ales domnul Iurie Cazacu.

Astfel, examinând lista grupului de iniţiativă, Comisia Electorală Centrală a stabilit că, în lista membrilor grupului de iniţiativă pentru susţinerea d-lui Valeriu Pleșca, în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova pentru alegerile prezidenţiale din 20.10.2024, au fost depistate următoarele neconformități:

- la poziţia 10 de pe listă, membrului grupului de iniţiativă i s-a indicat eronat numele;
- la poziţia 13 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura;
- la poziţia 14 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura;
- la poziţia 15 de pe listă, membrului grupului de iniţiativă i s-a indicat eronat numele;
- la poziţia 24 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura;
- la poziţia 25 de pe listă, IDNP-ul înscris nu corespunde persoanei corespunzătoare;
- la poziţia 30 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura.

Explică reclamanții că, după verificarea listei membrilor grupului de iniţiativă, Comisia a constat că 24 din cei 31 membri ai grupului de iniţiativă întrunesc condiţiile necesare pentru a fi înregistraţi în calitate de membri. Totodată, ținând cont de cele expuse, Comisia constată nerespectarea prevederii pct. 32 din Regulamentul privind constituirea şi înregistrarea grupurilor de iniţiativă, întocmirea, prezentarea şi verificarea listelor de subscripţie, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1166/2023, care prevede respingerea cererii privind înregistrarea grupului de iniţiativă în cazul în care, după verificare, se observă că mai puţin de 25 de persoane întrunesc condiţiile necesare pentru a fi înregistrate.

Cu referire la susţinerea d-lui Valeriu Plеșca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, remarcă că, prin scrisoarea nr. *****, înregistrată la Comisie sub nr. ***** din aceeaşi dată, Agenţia Servicii Publice a furnizat Comisiei lista actualizată a partidelor politice care au dreptul de a participa la alegerile prezidenţiale şi la referendumul republican constituţional din 20.10.2024. Conform acestei liste, domnul Valeriu Plеșca ocupă funcţia de preşedinte al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”.

Punctează că, la răspunsul nr. *****, a fost anexat Procesul-verbal al şedinţei Consiliului Politic Naţional al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova” din *****, prin care s-a luat act de cererea de demisie a domnului Valeriu Plеșca şi bonul din 23.08.2024, care ar confirma prezentarea procesului-verbal la Agenţia Servicii Publice.

Mai indică că, prin demersul nr. *****, Comisia a solicitat Agenţiei Servicii Publice informaţii cu privire la înregistrarea unor modificări în ceea ce priveşte identitatea persoanelor care ocupă funcţii de conducere în cadrul PSDE şi Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”, iar conform răspunsului Agenţiei Servicii Publice nr. *****, înregistrat de Comisie sub nr.

***** din aceeaşi dată, - la situaţia din 23.08.2024, potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, s-au atestat următoarele înscrieri cu privire la partidele vizate în solicitare, după cum urmează: Partidul Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”, Preşedinte: Valeriu Pleșca, mandat din 18.09.2020 - 18.09.2024, Partidul Politic Partidul Social Democrat European, Preşedinte: Ion Sula, mandat din 20.11.2022 - 20.11.2026; - la data de 23.08.2024, Agenţiei Servicii Publice i s-au adresat domnii Ştirbu Vitalie şi Valeriu Pleșca cu cerere privind înregistrarea preşedintelui interimar al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova” în baza Procesului-verbal al şedinţei Consiliului Politic din data de *****. În termen de 15 zile, registratorul în domeniul înregistrării de stat urmează să examineze cererea şi documentele depuse pentru înregistrare în vederea corespunderii exigenţelor legale şi să emită decizia corespunzătoare.

Astfel, urmează a se examina modul în care această schimbare de conducere se aliniază principiilor Curţii Constituţionale, pentru a preveni orice posibile încălcări legate de blocurile electorale camuflate. Respectiv, din materialele prezentate de Agenţia Servicii Publice, precum şi în perioada examinării acestora, se atestă faptul că, la momentul depunerii documentelor pentru înregistrarea grupului de iniţiativă în susţinerea candidatului Valeriu Pleșca, ultimul încă deţinea funcţia de preşedinte al altui partid decât PSDE.

În acest sens, Comisia a reţinut concluziile imperative expuse în pct. 90 - 97 din Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 29/2014 privind confirmarea rezultatelor alegerilor pentru Parlamentul Republicii Moldova din 30.11.2014 şi validarea mandatelor deputaţilor aleşi, conform cărora, sunt inadmisibile crearea și funcţionarea unor blocuri electorale camuflate, adică candidarea unui conducător de partid din partea altei entităţi politice.

Pornind de la faptul că prevederile legale ce ţin de desemnarea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova şi constituirea grupului de iniţiativă în vederea susţinerii candidatului la funcţia respectivă nu au fost respectate, în temeiul art. 32 şi art. 140 Cod electoral nr. 325/2022, pct. 32 al Regulamentului privind constituirea şi înregistrarea grupurilor de iniţiativă, întocmirea, prezentarea şi verificarea listelor de subscripţie, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. *****, Comisia Electorală Centrală a hotărât: **1.** Se respinge cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, domnul Valeriu Pleșca, din motivele arătate în partea motivată a prezentei hotărâri. **2.** Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale şi poate fi contestată în decurs de 3 zile, fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chişinău (adresa: str. Teilor, nr. 4, mun. Chişinău).

Consideră reclamanții că, Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. ***** este ilegală şi urmează a fi casată, făcând referire în acest sens la prevederile art.art. 2 alin. (2), 3, 5, 10 alin. (1), 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ.

Remarcă că, în temeiul art. 10 şi art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, Hotărârea CEC nr. ***** „Cu privire la cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, dl Valeriu Plești, constituie un act administrativ individual defavorabil reclamanţilor.

Totodată, mai invocă reglementările statuate la art. 17 Cod administrativ, care prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Potrivit art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. Potrivit art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente. Potrivit art. 189 alin. (1) Cod administrativ, (1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Astfel, notează că, din interpretarea logico-juridică a normelor pre citate, rezultă că unul din elementele definitorii ale acţiunii în contencios administrativ, este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activităţii administrative, or, acţiunea în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

Afirmă reclamanții că, în conţinutul acţiunii depuse, se invocă că, prin activitatea administrativă a Comisiei Electorale Centrale manifestată prin emiterea Hotărârii nr. ***** prin care a fost refuzată cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, dl Valeriu Plești, le-a fost încălcat dreptul fundamental la alegeri libere şi dreptul de a fi ales.

Fac referire la prevederile legale statuate la art. 206 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, conform cărora, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare). La caz, reieşind din obiectul acţiunii, se atestă că reclamanţii au formulat o acţiune în obligare. Or procedura administrativă a fost iniţiată la cererea reclamanţilor cu privire la înregistrare a grupului de iniţiativă

pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, d-l Valeriu Pleșca.

Reliefează reclamanții că, din punct de vedere conceptual, proporţionalitatea acţiunilor administrative, mai ales la emiterea unui act administrativ individual, constă în obligaţia organelor statului de a nu permite ingerinţa în drepturile cetăţeanului, decât în condiţiile legii, într-o manieră armonioasă si echilibrată si numai atunci când aceasta este cerută de interesul public, fără a afecta esenţa drepturilor subiective. Este posibil să se interfereze cu drepturile omului prin activitate administrativă, dar această acţiune trebuie să fie proporţională cu scopul legitim urmărit, să fie adecvată, necesară şi rezonabilă.

Mai indică că, Curtea Constituţională a Republicii Moldova, elaborând legislaţia constituţională, propune şi dezvoltă constant conceptul de legalitate şi proporţionalitate, statuând că, exercitarea drepturilor şi libertăţilor nu poate fi supusă restricţiilor, cu excepţia celor prevăzute de lege, urmăreşte unul sau mai multe scopuri legitime prevăzute de Constituţie pentru realizarea acestor obiective este necesară şi proporţională cu situaţia în care se aplică măsura (HCC nr. 5 din 25.02.2020, §94).

Reiterează că, un act administrativ, ca orice altă măsură suverană, trebuie să respecte şi principiul proporţionalităţii. Astfel, orice măsuri luate de autorităţile publice, care ating drepturile şi libertăţile prevăzute de lege, trebuie să respecte principiul proporţionalităţii. Sintagma „ar trebui”, folosită de legiuitorul Republicii Moldova în textul art. 29 Cod administrativ, înseamnă datoria absolută a autorităţilor publice de a respecta proporţionalitatea la luarea măsurilor oficiale, precum şi datoria instanţei de a verifica respectarea proporţionalităţii, mai ales în cazurile de depunere a unei cereri de contestare.

Subliniază că, principiul proporţionalităţii decurge în mod inerent dintr-o înţelegere şi acceptare a statului de drept şi are ca scop protejarea cetăţenilor de administraţia publică disproporţionată. Astfel, mijloacele pentru atingerea unui anumit scop trebuie să fie adecvate, necesare şi rezonabile. Măsura este adecvată numai dacă poate atinge scopul dorit şi este necesară numai dacă nu există alte mijloace la fel de adecvate care să nu încalce drepturile persoanei în cauză. Mai mult, legătura dintre scop şi mijloace nu trebuie să fie neîntemeiată.

Mai menţionează faptul că, în debutul şedinţei Consiliului Politic Naţional, (CPN) al Partidului Social Democrat European din *****, în lista de înregistrare a participanţilor la şedinţă au fost incluşi 128 de membri şi nu 140, câţi erau la finalul şedinţei CPN din 02.09.2023, deoarece în perioada de după şedinţa Consiliului din 02.09.2023, 12 membri ai CPN au depus cerere de demisie fie din partid, fie din organele de conducere ale partidului şi anume Consiliul Politic Naţional, şi/sau Biroul Permanent al PSDE. Majoritatea cererilor de demisie au fost depuse în cadrul şedinţei Biroului Permanent al partidului din data de

21.03.2024. Totodată, în cadrul aceleeaşi şedinţe a Biroului Permanent al PSDE din 21.03.2024, dna Lesnic Cristina a depus cerere de excludere din organele de conducere ale partidului, (Consiliul Politic Naţional şi Biroul Permanent), iar în textul Cererii de excludere din organele de conducere ale partidului, ultima a solicitat expres includerea în ordinea de zi a şedinţei Biroului Permanent din 21.03.2024 şi a subiectului privind aprobarea deciziei de demisie. Urmare a solicitării d-nei Lesnic Cristina, Preşedintele şedinţei, d-nul Ion Sula a propus includerea în ordinea de zi şi a subiectului privind excluderea unor membri ai PSDE din organele de conducere, în baza cererilor depuse de aceştia. Astfel, în cadrul şedinţei date, au fost examinate şi aprobate cererile de excludere a 12 membri de partid și/sau organele de conducere, fapt probat prin Hotărârea Biroului Permanent din 21.03.2024.

În aceeaşi ordine de idei, notează că, Hotărârea Biroului Permanent al PSDE prin care s-a luat act de cererile a 12 persoane de demisie din partid şi/sau organele de conducere ale PSDE are la bază art. 66, alin. (1) din Statutul PSDE care prevede că, Biroul Permanent al PSDE este organul executiv decizional şi de conducere al PSDE, care coordonează activitatea acestuia între şedinţele Consiliului Politic Național.

Astfel, remarcă reclamanții că, în urma hotărârii Biroului Permanent al PSDE din 21.03.2024, numărul membrilor Consiliului Politic National s-a redus cu 12 persoane, adică din cei 140 membri ai Consiliului Politic Naţional al PSDE la data de 02.09.2023, 12 s-au retras din componența Consiliului, respectiv la începutul şedinţei CPN din ***** componenţa Consiliului avea 128 de membri.

În acelaşi context, susțin că, la debutul şedinţei CPN al PSDE din *****, s-a constatat prezenţa cvorumului membrilor CPN participanţi, și anume din lista celor 128 membri ai Consiliului - și-au înregistrat prezența 67 membri, ceea ce reprezintă majoritatea membrilor Consiliului aleşi, fiind în conformitate cu art. 59, alin. (4) al Statului PSDE, care prevede că, ședințele Consiliului Politic National sunt deliberative cu participarea majorităţii membrilor aleşi.

De asemenea, reiterează că, în conformitate cu pct. 2 din Ordinea de zi a şedinţei Consiliului, aprobată prin votul unanim al celor 67 membri ai CPN la începutul şedinţei din *****, s-a decis efectuarea unor remanieri în componenţa Consiliului Politic Naţional, așa cum este stipulat și în art. 59, alin. (3), lit. m) din Statutul partidului, şi anume: CPN cooptează noi membri sau exclude din rândurile Consiliului Politic National sau din rândurile PSDE persoanele care nu mai fac față cerinţelor față de membru al PSDE. Astfel, cu votul celor 67 membri ai CPN, au fost excluşi din componenţa Consiliului Politic Naţional 32 membri şi au fost cooptaţi 23 noi membri, așa cum prevede articolul din Statut, citat anterior. Tot aici este important de punctat că toate excluderile şi cooptările din/în componenţa CPN, s-au făcut ca urmare a comunicării şi coordonării cu

Preşedinţii organizaţiilor teritoriale ale partidului. Din cele enunțate supra, rezultă că, cei 67 de membri care au votat pentru aprobarea ordinii de zi şi subiectele ce ţin de excluderi şi cooptări în data de *****, au asigurat respectarea prevederilor Statutului PSDE, art. 59, alin. (4), care stabileşte că şedinţele CPN sunt deliberative cu participarea majorităţii membrilor aleşi. În speţă, majoritatea membrilor aleşi pentru şedinţa CPN al PSDE din data de *****, până la procedura excludere/cooptare, este egală cu 128/2+1= 65 de membri.

Ca urmare a remanierilor efectuate de membrii CPN a PSDE, conform pct. 2 din ordinea de zi, componenţa actualizată a Consiliului a fost stabilită la 119 membri, iar 81 de membri ai CPN și-au înregistrat prezența prin semnătură în Lista participanţilor la adunarea de constituire a grupului de iniţiativă pentru sustinera candidatului Pleşca Valeriu la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova la alegerile prezidenţiale din 20.10.2024 din partea Partidului Social Democrat European.

Referitor la subiectul nr. 4 din Ordinea de zi a şedinţei Consiliului Politic National al PSDE si anume „Cu privire la desemnarea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova”, subliniază că, candidatura dlui Valeriu Pleşca a acumulat 53 voturi ale membrilor CPN al PSDE, din totalul celor 81, care au participat la examinarea subiectului respectiv din Ordinea de zi, ceea ce este în corespundere atât cu art. 59 alin. (3), lit. d) din Statutul PSDE, conform căruia Consiliul Politic Naţional alege candidatul PSDE pentru alegerile prezidenţiale, cât şi cu art. 59, alin. (5), în care se stipulează hotărârile Consiliului Politic Naţional se adoptă cu majoritatea simplă a voturilor membrilor prezenţi.

Cu referinţă la neconformităţile depistate de Comisia Electorală Centrală în procesul de examinare a listei membrilor grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, dl Valeriu Pleşca, precizează că, la poziţia 10 de pe listă, membrului grupului de pe listă, i s-a indicat eronat numele și anume s-a scris Răilean Iurie, corect fiind Răileanu Iurie. În acelaşi context, indică că, în lista participanţilor la adunarea de constituire a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului Pleșca Valeriu la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova la alegerile prezidenţiale din 20.10.2024 din partea Partidului Social Democrat European, la care a participat și semnat şi dl Răileanu, numele dlui a fost scris corect, respectiv este evident că a fost o eroare tehnică, deoarece şi IDNP-ul indicat în lista membrilor grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, dl Valeriu Pleșca, numele „Răileanu” a fost indicat corect.

Învederează că, aceeaşi eroare tehnică a fost depistată si în cazul dlui Erimia Ghenadie, poziţia 15 în lista membrilor grupului de iniţiativă şi anume a fost scris Eremia Ghenadie (greşit), iar în lista participanţilor la adunarea de constituire a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului Pleșca Valeriu la

funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova la alegerile prezidenţiale din 20.10.2024 din partea Partidului Social Democrat European, numele a fost scris corect „Erimia Ghenadie”.

Opinează reclamanții că, poate fi tratată ca o eroare tehnică și situaţia privind IDNP-ul indicat la dna Slupeţcaia Corina cu nr. 25 în Lista membrilor grupului de iniţiativă şi anume în listă s-a indicat greşit o cifră şi anume cifra 1- *****, respectiv corect este - *****.

Astfel, aceste erori tehnice, ce constau în indicarea unei singure litere incorecte în numele de familie, nu sânt de natură să modifice posibilitatea identificării persoanei şi intenţia persoanei, care și-a exprimat dorinţa de a fi membru al grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova. Excluderea acestor persoane din listă din partea CEC-ului, consideră că este una greşită.

Totodată invocă şi faptul, că legislaţia Republicii Moldova, în special Constituţia Republicii Moldova prevede la art. 41 alin. (1) că, cetăţenii se pot asocia liber în partide şi în alte organizaţii social-politice.

Atrag atenția că, în data de 30 iulie 2024, d-nul Pleșca Valeriu a scris cerere de aderare la Partidul Social Democrat European, iar în virtutea Legii cu privire la Partidele politice din 21.12.2007 și anume art. 7, alin. (3) aderând la un partid politic, orice persoană este obligată să declare în scris, pe propria răspundere, dacă este sau nu membru al altui partid politic, fapt stabilit şi în cererea de aderare depusă de d-nul Pleșca Valeriu.

De asemenea, Partidul Politic Uniunea Creştin-Socială din Moldova a convocat Consiliul Politic Național, au luat act de situaţia creată si au desemnat o altă persoană care să asigure interimatul acestei funcţii, până la organizarea congresului partidului. Astfel, în data de *****, Pleșca Valeriu şi Ştirbu Vitalie au depus demersurile necesare către Agenţia Servicii Publice pentru a opera modificările necesare în registrul organizaţiilor politice.

În pofida faptului că, ASP dispune de 15 zile pentru verificarea actelor şi operarea modificărilor necesare în Registrul formaţiunilor politice, reiterează prevederile constituţionale legale şi statutare, care demonstrează că, aderarea sau demisia dintr-o formaţiune politică constituie rezultatul liberei voinţe a persoanei - cetăţean al Republicii Moldova, iar termenii birocratici, nu ar trebui să îngrădească dreptul cetăţeanului de a participa la orice alegeri, modificarea în registrul ASP constituind o formalitate care poate şi trebuie să fie realizată în termeni rezonabili, care să nu limiteze sau obstrucţioneze dreptul fiecărui cetăţean de a fi ales, stabilit la art. 38, alin. (3) din Constituţia Republicii Moldova, dreptul de a fi aleşi fiind garantat cetăţenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condiţiile legii.

Pe cale de consecință, solicită reclamanții anularea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. *****, prin care a fost respinsă cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, domnul Valeriu Plești și obligarea Comisiei Electorale Centrale de a emite un act administrativ prin care se admite cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, domnul Valeriu Plești.

Fiind notificată despre acțiunea promovată în instanța de contencios administrativ de către Pleșca Valeriu, Cazacu Iurie și Partidul Politic "Partidul Social Democrat European", pârâta Comisia Electorală Centrală, prin referința depusă la data de 29.08.2024 a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În susținerea poziției sale, pârâta a indicat că, reclamanţii, în cererea de chemare în judecată, îşi exprimă dezacordul cu soluţia adoptată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. *****, prin care a fost respinsă cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, dl Valeriu Plești.

În ceea ce priveşte legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, reiterează argumentele expuse în conţinutul hotărârii contestate, menționând totodată că, Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. *****, a fost adoptată ca urmare a recepţionării cererii din ***** privind înregistrarea grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, desemnat de Partidul Politic "Partidul Social Democrat European", domnul Valeriu Pleşca.

Invocă că, prin cererea numită, domnul Valeriu Pleşca, candidatul la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, desemnat de Partidul Politic "Partidul Social Democrat European", a solicitat Comisiei Electorale Centrale înregistrarea grupului de iniţiativă în susţinerea sa, anexând următoarele documente: 1) extrasul din procesul-verbal nr. ***** al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE privind desemnarea domnului Valeriu Pleşca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova şi constituirea grupului de iniţiativă pentru colectarea semnăturilor susţinătorilor candidatului desemnat; 2) lista, în original, a membrilor Consiliului Politic Naţional al PSDE participanţi la adunarea de constituire a grupului de iniţiativă din *****; 3) lista membrilor grupului de iniţiativă, inclusiv versiunea electronică a listei; 4) declaraţia candidatului privind consimţământul de a fi susţinut în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al R. Moldova, conţinând şi declaraţia pe propria răspundere privind întrunirea condiţiilor constituţionale referitoare la domicilierea pe teritoriul Republicii Moldova, cunoaşterea limbii române, existenţa studiilor superioare absolvite cu diplomă de licenţă sau echivalentă; 5) copia de pe buletinul de identitate al candidatului desemnat; 6) cererea în formă scrisă a

conducătorului grupului de iniţiativă privind desemnarea persoanei responsabile de finanţele grupului de iniţiativă (trezorierul); 7) statutul Partidului Democrat din Moldova şi extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice ale PSDE, în original.

Explică pârâta că, în procesul de examinare a dosarului prezentat, comisia de recepţionare şi verificare a documentelor a depistat unele neclarităţi şi neconformităţi şi în acest sens, prin demersul Comisiei nr. *****, PSDE i s-a solicitat să elucideze, până la ora 12:00 a zilei de 23.08.2024, unele aspecte ce ţin de statutul PSDE, de componenţa Consiliului Politic Naţional, aprobată prin decizia/ hotărârea Congresului PSDE, de unele acte ale d-nei Nina Scutaru, pentru care se solicită confirmarea acesteia în calitate de trezorier al grupului de iniţiativă, precum şi de admisibilitatea participării dlui Valeriu Pleşca, preşedinte al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”, în calitate de candidat al unui alt partid politic, fără a forma un bloc electoral, contrar exigenţelor instanţei de contencios constituţional.

Relevă că, scrisoarea de răspuns a PSDE a fost înregistrată la Comisie sub nr. *****, la ora 12:03.

Indică că, referitor la solicitarea Comisiei de a prezenta hotărârea Congresului PSDE privind alegerea Consiliului Politic Naţional, la scrisoarea de răspuns, au fost anexate mai multe documente, iar în urma analizei acestora, Comisia a constatat că, la data de 22.11.2022, Consiliul Politic Naţional al PSDE a aprobat componenţa numerică de 145 de persoane şi nominală în număr de 136 de persoane. Ulterior, componenţa nominală a suferit modificări prin excluderea şi includerea unor membri.

Astfel, Comisia a constatat că, la începutul şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE din *****, acesta avea o componenţă nominală de 140 de membri, şi nu de 128, cum este consemnat în documentele prezentate. Diferenţa a fost explicată de PSDE prin faptul că după şedinţa Consiliului din 02.09.2023, 12 membri şi-au dat demisia. Cu toate acestea, Comisia a subliniat că, în niciuna dintre hotărârile Consiliului Politic Naţional prezentate Comisiei, nu s-a luat act de aceste demisii şi ele nu au fost documentate în mod corespunzător.

De asemenea, susține pârâta că, Comisia a observat că, ultima modificare a componenţei Consiliului Politic Naţional al PSDE, a avut loc la *****, prin excluderea a 28 de membri (în hotărârea respectivă fiind incluse şi 4 persoane care nu au fost niciodată desemnate membri ai Consiliului) şi includerea a 22 de membri noi, printr-o hotărâre distinctă.

Având în vedere cele expuse, pentru a clarifica ordinea examinării subiectelor la şedinţa Consiliului Politic Naţional al PSDE din *****, Comisia a considerat necesar să solicite partidului, prin demersul nr. *****, textul integral al procesului-verbal al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE din *****, care

se referea atât la desemnarea domnului Valeriu Pleşca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova şi la constituirea grupului de iniţiativă pentru colectarea semnăturilor susţinătorilor candidatului desemnat, cât şi la excluderea şi/sau includerea unor membri ai Consiliului Politic Naţional al PSDE. Termenul de prezentare a acestui document a fost stabilit pentru ora 10:00 a zilei de 24.08.2024.

Referitor la solicitarea Comisiei de a prezenta textul integral al procesului-verbal al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE din *****, partidul s-a conformat şi la data de 24.08.2024, ora 10:00, a depus procesul-verbal integral şi o notă explicativă. În urma analizei acestor documente, Comisia a constatat că, potrivit procesului-verbal al Consiliului Politic Naţional al PSDE din *****, la începutul şedinţei erau prezenţi 67 de membri din totalul celor 140.

Punctează că, deoarece la începutul şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE din ***** au participat 67 membri dintr-un total de 140, Comisia a constatat lipsa cvorumului necesar pentru a declara şedinţa deliberativă conform pct. 59 alin. (4) din Statutul PSDE, anexat în copie la scrisoarea preşedintelui PSDE nr. *****, înregistrată la Comisie sub nr. *****.

La fel, Comisia a constatat că, la şedinţa de constituire a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului Valeriu Pleşca la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, au participat 81 de membri ai Consiliului Politic Naţional al PSDE, dintre care 4 - membri excluşi din consiliu (Vadim Jora, Vasile Gajiu, Diana Manoli şi Alexei Vrăjitoru) şi 22 - membri incluşi în acesta la aceeaşi şedinţă din 21 august, curent.

Suplimentar, remarcă pârâta că, domnii Vadim Jora, Vasile Gajiu, Liviu Oboroc şi Alexei Vrăjitoru, au depus la Comisia Electorală Centrală un demers, semnat doar de Vasile Gajiu şi Liviu Oboroc, înregistrat sub nr.*****, prin care au sesizat un şir de nereguli în procesul de desemnare a dlui Valeriu Pleşca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova din partea PSDE şi au solicitat emiterea unui act administrativ individual defavorabil, prin care să fie respinsă cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, d-nul Valeriu Pleşca.

Comisia a reţinut că, semnăturile domnilor Vadim Jora, Vasile Gajiu şi Alexei Vrăjitoru sunt prezente pe lista membrilor Consiliului Politic Naţional al PSDE, participanţi la adunarea de constituire a grupului de iniţiativă din *****.

Precizează că, potrivit procesului-verbal nr. ***** al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE, grupul de iniţiativă a fost constituit din 31 de membri, iar în calitate de conducător al grupului de iniţiativă, a fost ales d-nul Iurie Cazacu.

Examinând lista grupului de iniţiativă, Comisia Electorală Centrală a depistat în lista membrilor grupului de iniţiativă pentru susţinerea d-lui Valeriu Pleşca, în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova pentru alegerile prezidenţiale din 20.10.2024, următoarele neconformităţi: - la poziţia 10 de pe listă, membrului grupului de iniţiativă i s-a indicat eronat numele; - la poziţia 13 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura; - la poziţia 14 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura; - la poziţia 15 de pe listă, membrului grupului de iniţiativă i s-a indicat eronat numele; - la poziţia 24 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura; - la poziţia 25 de pe listă, IDNP-ul înscris nu corespunde persoanei corespunzătoare; - la poziţia 30 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura.

Menționează pârâta că, după verificarea listei membrilor grupului de iniţiativă, Comisia a constatat că, 24 din cei 31 membri ai grupului de iniţiativă întrunesc condiţiile necesare pentru a fi înregistraţi în calitate de membri. Ţinând cont de cele expuse, Comisia a constatat nerespectarea prevederii de la pct. 32 din Regulamentul privind constituirea şi înregistrarea grupurilor de iniţiativă, întocmirea, prezentarea şi verificarea listelor de subscripţie, aprobat prin hotărârea CEC nr. *****, care prevede respingerea cererii privind înregistrarea grupului de iniţiativă, în cazul în care după verificare se observă că, mai puţin de 25 de persoane întrunesc condiţiile necesare pentru a fi înregistrate.

Cu referire la susţinerea dlui Valeriu Pleşca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, învederează autoritatea pârâtă că, prin scrisoarea nr. *****, înregistrată la Comisie sub nr. ***** din aceeaşi dată, Agenţia Servicii Publice a furnizat Comisiei lista actualizată a partidelor politice care au dreptul de a participa la alegerile prezidenţiale şi la referendumul republican constituţional din 20.10.2024. Conform acestei liste, dl Valeriu Pleşca ocupa funcţia de Preşedinte al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”.

Reliefează că, la răspunsul PSDE nr. *****, a fost anexat Procesul-verbal al şedinţei Consiliului Politic Naţional al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova” din *****, prin care s-a luat act de cererea de demisie a domnului Valeriu Pleşca şi bonul din 23.08.2024, care ar confirma prezentarea procesului-verbal la Agenţia Servicii Publice.

Susține că, prin demersul nr. *****, Comisia a solicitat Agenţiei Servicii Publice informaţii cu privire la înregistrarea modificărilor în ceea ce priveşte identitatea persoanelor care ocupă funcţii de conducere în cadrul PSDE şi Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”.

Atrage atenția că, conform răspunsului Agenţiei Servicii Publice nr. *****, înregistrat de Comisie sub nr. ***** din aceeaşi dată, la situaţia din *23.08.2024*,

potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, s-au atestat următoarele înscrieri cu privire la partidele vizate în solicitare, după cum urmează: Partidul Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”, Preşedinte: Valeriu Pleşca, mandat din 18.09.2020 - 18.09.2024, Partidul Politic Partidul Social Democrat European, Preşedinte: Ion Sula, mandat din 20.11.2022 - 20.11.2026; - la data de *23.08.2024*, Agenţiei Servicii Publice, s-au adresat domnii Ştirbu Vitalie şi Valeriu Pleşca cu cerere privind înregistrarea Preşedintelui interimar al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova” în baza Procesului-verbal al şedinţei Consiliului Politic din *****, în termen de 15 zile, registratorul în domeniul înregistrării de stat, urmând să examineze cererea şi documentele depuse pentru înregistrare în vederea corespunderii exigenţelor legale şi să emită decizia corespunzătoare.

Subliniază pârâta că, din materialele prezentate de Agenţia Servicii Publice, precum şi în perioada examinării acestora, s-a stabilit că, la momentul depunerii documentelor pentru înregistrarea grupului de iniţiativă în susţinerea candidatului Valeriu Pleşca, acesta din urmă încă deţinea funcţia de preşedinte al altui partid, decât PSDE.

Evidențiază că, în acest sens, Comisia a reţinut concluziile imperative expuse în pct. 90 - 97 din Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 29/2014 privind confirmarea rezultatelor alegerilor pentru Parlamentul Republicii Moldova din 30.11.2014 şi validarea mandatelor deputaţilor aleşi, conform cărora, sunt inadmisibile crearea şi funcţionarea unor blocuri electorale camuflate, adică candidarea unui conducător de partid din partea altei entităţi politice.

Astfel, având în vedere că, nu au fost respectate prevederile legale ce ţin de desemnarea candidatului la funcţia de preşedinte al Republicii Moldova şi constituirea grupului de iniţiativă în vederea susţinerii candidatului la funcţia respectivă, în temeiul în temeiul art. 32, 140 Cod electoral nr. 325/2022 şi a pct. 32 din Regulamentul privind constituirea şi înregistrarea grupurilor de iniţiativă, întocmirea, prezentarea şi verificarea listelor de subscripţie, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. *****, Comisia a respins cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, domnul Valeriu Pleşca, prin hotărârea nr. 2733, contestată prin prezenta acțiune.

Totodată, învederează pârâta că, hotărârea Comisiei nr. ***** nu lezează nici dreptul reclamantului Valeriu Pleşca de a candida la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova din partea partidului politic pe care îl conduce, nici dreptul reclamantului Ion Sula, preşedinte al PSDE, de a înainta şi a susţine candidatura dlui Valeriu Pleşca ulterior constituirii şi înregistrării unui bloc electoral cu formaţiunea politică condusă de către acesta, în condiţiile respectării prevederilor legale.

În contextul celor expuse şi în temeiul art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ nr. 116/20218, pârâta Comisia Electorală Centrală a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, cu menţinerea în vigoare a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. *****.

Prin demersul înaintat în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtei Comisia Electorală Centrală, Bondari Stanislav a solicitat atragerea în proces, în calitate de terți, a lui Vadim Jora, Vasile Gajiu, Liviu Oboroc şi Alexei Vrăjitoru, care prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2024, a fost respins ca neîntemeiat.

În ședința de judecată, reclamanții Valeriu Plești și Iurie Cazacu și reprezentanții reclamantului Partidul Politic ”Partidul Social Democrat European”, președintele Ion Sula și avocatul Lilian Osoian, au susținut integral acțiunea depusă și au pledat pentru admiterea acesteia, pe motivele de fapt și de drept invocate.

Reprezentantul pârâtei Comisia Electorală Centrală, Stanislav Bondari a pledat pentru respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, specificând că, temeiuri pentru anularea hotărârii contestate la caz, nu au fost stabilite.

<u>Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, analizând argumentele expuse în acțiune și în referințele depuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că, acțiunea este admisibilă, dar neîntemeiată, urmând a fi respinsă, din următoarele considerente.</u>

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chişinău, reține următoarele.

Potrivit prevederilor art. 91 alin.(1) Cod electoral, în sensul prezentului cod, prin contestație se înțelege cererea (sesizarea) în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, prin care: a) se cere revizuirea, anularea, în tot sau în parte, ori emiterea unui act administrativ de către organul electoral, realizarea unei acțiuni sau obligarea organului electoral la inacţiune;

(5) Acţiunile în contencios administrativ privind legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale şi a deciziilor Consiliului Audiovizualului care au tangenţă cu reflectarea alegerilor, precum şi cele privind acţiunile/inacţiunile acestora se depun, fără respectarea procedurii prealabile, *la Curtea de Apel Chişinău*.

În concordanță cu prevederile statuate la art. 94 alin.(1) Cod electoral, în calitate de subiect al contestației poate fi alegătorul, candidatul desemnat, grupul

de inițiativă, blocul electoral, concurentul electoral sau participantul la referendum care revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative în domeniul electoral. Pot depune contestații şi partidele politice care au dreptul de a participa la scrutin în condițiile stabilite de art. 27 lit. g).

Potrivit art.98 alin.(2) Cod electoral, Curtea de Apel Chişinău soluționează în primă instanţă: a) contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor şi a actelor administrative ale Comisiei Electorale Centrale.

Instanța de judecată menționează că, conform prevederilor art.20 alin.(1) Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu norma juridică prevăzută la art.39 Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Totodată, art.189 alin.(1) Cod administrativ stabileşte că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În temeiul art.191 alin.(3) Cod administrativ, *Curtea de apel Chişinău* soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Naţională a Moldovei, precum şi acţiunile în contencios administrativ atribuite în competenţa sa prin Codul electoral.

Astfel, Completul Judiciar constată că, obiect al prezentei acțiuni îl constituie Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.***** cu privire la cererea de înregistrare a grupului de inițiativă pentru susținerea candidatului la funcția de Președinte al R. Moldova, d-l Valeriu Plești.

Din analiza normelor de drept sus-indicate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ notează că, Plești Valeriu, Cazacu Iurie și Partidul Politic ”Partidul Social Democrat European”, sânt în drept să înainteze acțiunea în contencios administrativ, iar acțiunea în contestare/obligare, utilizată de reclamanți pentru revendicarea apărării dreptului său cu privire la contestarea Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.*****, nu este condiționată, la caz, de respectarea procedurii prealabile.

Astfel, se reține că pentru aprecierea unui act ca fiind act administrativ nu are importanță denumirea sa formală, dar anume natura juridică a măsurii. O asemenea concluzie rezultă din definiția legală a actului administrativ individual

prevăzută de art.10 alin.(1) Cod administrativ, care prevede că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Pentru verificarea legalității actului administrativ individual, reclamanții, conform art. 206 alin.(1) lit. a) și b) Cod administrativ, precum şi în funcţie de scopul urmărit, pot înainta acţiune în contestare/obligare.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ consideră că, acțiunea este admisibilă și urmează a se expune asupra fondului acțiunii.

În privința netemeiniciei acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

În corespundere cu art.224 alin.(1) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

În baza art.219 alin.(1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii (Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v.Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În acord cu reglementările legale statuate la art.220 alin.(1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar potrivit art.221 alin.(1) al aceluiași act normativ, autoritățile publice sânt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații.

În virtutea art.93 Cod administrativ, care stabilește sarcina probațiunii, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sânt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În accepțiunea art.21 Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte

normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

Art.22 Cod administrativ, prevede că, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor şi nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În același sens, art.194 alin.(1) Cod administrativ, stabilește că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

<u>Din actele cauzei Colegiul denotă următoarea stare de fapt:</u>

La data de *****, reclamantul Valeriu Pleșca, candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, desemnat de Partidul Politic ”Partidul Social Democrat European”, a depus la Comisia Electorală Centrală cererea cu nr. de intrare *****, privind înregistrarea grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, desemnat de Partidul Politic ”Partidul Social Democrat European”, domnul Valeriu Pleşca (f.d.1 dosar administrativ), anexând la cerere următoarele documente: 1) extrasul din procesul-verbal nr. ***** al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE privind desemnarea domnului Valeriu Pleşca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova şi constituirea grupului de iniţiativă pentru colectarea semnăturilor susţinătorilor candidatului desemnat (f.d.2-3 dosar administrativ); 2) lista, în original, a membrilor Consiliului Politic Naţional al PSDE participanţi la adunarea de constituire a grupului de iniţiativă din ***** (f.d.4-8 dosar administrativ); 3) lista membrilor grupului de iniţiativă, inclusiv versiunea electronică a listei (f.d.9-10 dosar administrativ); 4) declaraţia candidatului privind consimţământul de a fi susţinut în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al R. Moldova, conţinând şi declaraţia pe propria răspundere privind întrunirea condiţiilor constituţionale referitoare la domicilierea pe teritoriul Republicii Moldova, cunoaşterea limbii române, existenţa studiilor superioare absolvite cu diplomă de licenţă sau echivalentă (f.d.11 dosar administrativ); 5) copia de pe buletinul de identitate al candidatului desemnat (f.d.12 dosar administrativ); 6) cererea în formă scrisă a conducătorului grupului de iniţiativă privind desemnarea persoanei responsabile de finanţele grupului de iniţiativă (trezorierul) (f.d.13 dosar administrativ); 7) statutul Partidului Democrat din Moldova şi extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice ale PSDE, în original (f.d.14-82 dosar administrativ).

Depistând unele neclarităţi şi neconformităţi în procesul de examinare a dosarului prezentat, Comisia de recepţionare şi verificare a documentelor, prin demersul nr. *****, a solicitat Partidului Politic PSDE să elucideze, până la ora

12:00 a zilei de 23.08.2024, unele aspecte ce ţin de Statutul PSDE, de componenţa Consiliului Politic Naţional, aprobată prin decizia/ hotărârea Congresului PSDE, de unele acte ale d-nei Nina Scutaru, pentru care se solicită confirmarea acesteia în calitate de trezorier al grupului de iniţiativă, precum şi de admisibilitatea participării d-lui Valeriu Pleşca, preşedinte al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova", în calitate de candidat al unui alt partid politic, fără a forma un bloc electoral, contrar exigenţelor instanţei de contencios constituţional (f.d.87-88 dosar administrativ).

Prin răspunsul nr. *****, înregistrat cu nr. de intrare ***** (f.d.93-95 dosar administrativ), Partidului Politic PSDE a intervenit cu un șir de precizări, specificând că, referitor la varianta originală actualizată a Statutului Partidului PSDE, în baza Deciziei Agenției Servicii Publice privind înregistrarea modificărilor în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice, emis la 20.12.2022, Agenția a decis: 1. Se admite cererea de înregistrare a modificărilor; 2. Se înregistrează și se consemnează în Registrul de Stat al persoanelor juridice, datele cu privire la modificarea denumirii Partidului Politic Partidul Democrat din Moldova, din Partidul Politic Partidul Democrat din Moldova în Partidul Politic Partidul Social Democrat European; 3. Se înregistrează modificările expuse în actul adițional al statutului Partidului Politic Partidul Social Democrat European. În același timp, s-a indicat că, versiunea originală a Actului adițional, a fost prezentat Comisiei Electorale Centrale împreună cu cererea și documentele necesare pentru înregistrarea grupului de inițiativă în vederea colectării semnăturilor în susținerea dlui Valeriu Pleșca în calitate de candidat la funcția de Președinte al R. Moldova în cadrul alegerilor prezidențiale din 20.10.2024.

Potrivit aceluiași răspuns, s-a menționat că, în setul de documente transmis Comisiei Electorale Centrale din *****, a fost prezentată și versiunea tipografică a statutului, exact cum a fost transmis și în perioada electorală a alegerilor locale generale din 05.11.2023.

Privitor la prezentarea Hotărârii Congresului X (extraordinar) al PP PSDE din 20.11.2022 privind alegerea Consiliului Politic al partidului, s-a comunicat că, prin hotărârea în cauză s-a stabilit aprobarea componenței numerice a Consiliului, în număr de 145 membri, inclusiv și a componenței nominale a Consiliului Politic Național, în număr de 136 membri. Hotărârea respectivă și toate hotărârile Consiliului Politic Național al PSDE după data desfășurării Congresului X (extraordinar) al PSDE din 20.11.2022 privind excluderea și/sau cooptarea unor noi membri în CPN fiind anexate la prezentul răspuns.

Totodată, s-a remarcat faptul că, propunerea candidaturii d-lui Valeriu Pleșca la funcția de Președinte al R. Moldova a fost susținută prin 53 voturi ale

membrilor Consiliului Politic Național, prezenți la ședința din *****, fiind astfel respectate prevederile art. 59 alin. (5) din Statutul PSDE.

Corespunzător, la răspunsul nr. *****, au fost atașate actele privind confirmarea trezorierului grupului de inițiativă și procesul-verbal al ședinței Consiliului Politic Național al Partidului Politic Uniunea Creștin-Socială din Moldova, precum și bonul de eliberare, prezentat de Agenția Servicii Publice privind prestarea serviciilor de înregistrare de stat a partidului politic și modificările în statut.

Prin demersul nr. ***** (f.d.96 dosar administrativ), Comisia a solicitat partidului, textul integral al procesului-verbal al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE din *****, care se referea atât la desemnarea domnului Valeriu Pleşca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova şi la constituirea grupului de iniţiativă pentru colectarea semnăturilor susţinătorilor candidatului desemnat, cât şi la excluderea şi/sau includerea unor membri ai Consiliului Politic Naţional al PSDE. Termenul de prezentare a acestui document a fost stabilit pentru ora 10:00 a zilei de 24.08.2024.

La data de 24.08.2024, ora 10:00, Partidul Politic Partidul Social Democrat European a depus procesul-verbal integral şi o Notă explicativă nr. *****, înregistrată la CEC cu nr. de intrare *****, prin care a informat că, la data de ***** s-a desfășurat ședința Consiliului Politic Național al Partidului Politic Partidul Social Democrat European, în cadrul căruia au fost efectuate unele remanieri în cadrul organelor de conducere ale partidului, și anume excluderi/cooptări în CPN și Biroul Permanent al Partidului, dl Valeriu Pleșca fiind desemnat în calitate de candidat din partea PSDE la funcția de Președinte al R. Moldova la alegerile prezidențiale din 20.10.2024.

Referitor la efectuarea remanierilor, excluderi/cooptări din/în componența Consiliului Politic al PSDE, au informat că, subiectul dat a fost inclus cu nr. 2 în ordinea de zi a ședinței. Astfel, la ședința respectivă a CPN, din totalul celor 128 membri al Consiliului, au fost prezenți 67 membri, ceea ce reprezintă majoritatea, respectiv au fost respectate prevederile art. 59 alin. (4) al Statutului PSDE. Totodată, în cadrul pct. 2 a ordinii de zi și în conformitate cu prevederile art. 59 alin. (3) lit. m) din Statut, au fost aprobate prin vot unanim al participanților la ședință (67 voturi), efectuarea unor remanieri în componența CPN, și anume excluderea a 32 membri și cooptarea a 23 membri, astfel componența actualizată a Consiliului s-a stabilit în număr de 119 membri, ceea ce este în corespundere cu Hotărârea Congresului X (extraordinar) al PSDE din 20.11.2022, care a stabilit componența numerică a CPN al PSDE de maxim 145 membri.

Cu referire la desemnarea dlui Valeriu Pleșca în calitate de candidat din partea PSDE la funcția de Președinte al R. Moldova pentru alegerile prezidențiale din 20.10.2024, s-a menționat că, subiectul dat a fost inclus la pct. 4 a ordinii de

zi, iar la ședință au participat 81 membri al CPN (componența actualizată a Consiliului), ”pentru” votând 53 membri al CPN, ceea ce reprezintă majoritatea din cei 81 membri prezenți.

În același context, despre constituirea grupului de inițiativă pentru colectarea semnăturilor susținătorilor candidatului la funcția de Președinte al R. Moldova din partea PSDE și alegerea conducătorului, s-a menționat că, acesta a fost inclus cu nr. 5 în ordinea de zi a ședinței Consiliului Politic Național al PSDE din ***** și a fost susținut prin vot de 53 membri ai CPN al partidului.

Din actele dosarului administrativ prezentat, rezultă că domnii Vadim Jora, Vasile Gajiu, Liviu Oboroc şi Alexei Vrăjitoru, au depus la Comisia Electorală Centrală un demers, semnat doar de Vasile Gajiu şi Liviu Oboroc, înregistrat sub nr.*****, prin care au sesizat un şir de nereguli în procesul de desemnare a dlui Valeriu Pleşca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova din partea PSDE şi au solicitat emiterea unui act administrativ individual defavorabil, prin care să fie respinsă cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, dl Valeriu Pleşca (f.d.88-92 dosar administrativ).

Potrivit procesului-verbal nr. ***** al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE, grupul de iniţiativă a fost constituit din 31 de membri, iar în calitate de conducător al grupului de iniţiativă, a fost ales dl Iurie Cazacu (f.d.2-3 dosar administrativ).

Colegiul constată că, în urma examinării listei grupului de iniţiativă, Comisia Electorală Centrală a depistat în lista membrilor grupului de iniţiativă pentru susţinerea dlui Valeriu Pleşca, în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova pentru alegerile prezidenţiale din 20.10.2024, următoarele neconformități: - la poziţia 10 de pe listă, membrului grupului de iniţiativă i s-a indicat eronat numele; - la poziţia 13 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura; - la poziţia 14 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura; - la poziţia 15 de pe listă, membrului grupului de iniţiativă i s-a indicat eronat numele; - la poziţia 24 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu şi-a pus semnătura; - la poziţia 25 de pe listă, IDNP-ul înscris nu corespunde persoanei corespunzătoare; - la poziţia 30 de pe listă, membrul grupului de iniţiativă nu și-a pus semnătura.

Consecvent, după verificarea listei membrilor grupului de iniţiativă, Comisia a constatat că, 24 din cei 31 membri ai grupului de iniţiativă întrunesc condiţiile necesare pentru a fi înregistraţi în calitate de membri și din aceste considerente, a constatat nerespectarea prevederii pct. 32 din Regulamentul privind constituirea şi înregistrarea grupurilor de iniţiativă, întocmirea, prezentarea şi verificarea listelor de subscripţie, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1166/2023, care prevede respingerea cererii privind înregistrarea grupului de

iniţiativă, în cazul în care după verificare se observă că, mai puţin de 25 de persoane întrunesc condiţiile necesare pentru a fi înregistrate.

Instanța de judecată mai reține că, prin scrisoarea nr. *****, înregistrată la Comisie sub nr. ***** din aceeaşi dată, Agenţia Servicii Publice a furnizat Comisiei lista actualizată a partidelor politice care au dreptul de a participa la alegerile prezidenţiale şi la referendumul republican constituţional din 20.10.2024, conform căreia, dl Valeriu Pleşca ocupa funcţia de Preşedinte al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova” (f.d.110 – 120 dosar administrativ).

Nu în ultimul rând, Colegiul remarcă că, la răspunsul PSDE nr. *****, a fost anexat Procesul-verbal al şedinţei Consiliului Politic Naţional al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova” din *****, prin care s-a luat act de cererea de demisie a domnului Valeriu Pleşca şi bonul din 23.08.2024, care ar confirma prezentarea procesului-verbal la Agenţia de Servicii Publice.

Din suportul probator, administrat la dosar se mai reține că, prin demersul nr. *****, Comisia a solicitat Agenţiei Servicii Publice informaţii cu privire la înregistrarea modificărilor în ceea ce priveşte identitatea persoanelor care ocupă funcţii de conducere în cadrul PSDE şi Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova” (f.d.121 dosar administrativ), iar conform răspunsului Agenţiei Servicii Publice nr. *****, înregistrat de Comisie sub nr. ***** din aceeaşi dată (f.d.122-125 dosar administrativ), la situaţia din *23.08.2024*, potrivit datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice, s-au atestat următoarele înscrieri cu privire la partidele vizate în solicitare, după cum urmează: Partidul Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”, Preşedinte: Valeriu Pleşca, mandat din 18.09.2020 - 18.09.2024, Partidul Politic Partidul Social Democrat European, Preşedinte: Ion Sula, mandat din 20.11.2022 - 20.11.2026; - la data de *23.08.2024*, Agenţiei Servicii Publice, s-au adresat domnii Ştirbu Vitalie şi Valeriu Pleşca cu cerere privind înregistrarea Preşedintelui interimar al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova” în baza Procesului-verbal al şedinţei Consiliului Politic din *****, în termen de 15 zile, registratorul în domeniul înregistrării de stat, urmând să examineze cererea şi documentele depuse pentru înregistrare în vederea corespunderii exigenţelor legale şi să emită decizia corespunzătoare.

Reieșind din cele descrise supra, Comisia a stabilit că, la momentul depunerii documentelor pentru înregistrarea grupului de iniţiativă în susţinerea candidatului Valeriu Pleşca, acesta din urmă încă deţinea funcţia de preşedinte al altui partid, decât PSDE.

Astfel, având în vedere că, nu au fost respectate prevederile legale ce ţin de desemnarea candidatului la funcţia de preşedinte al Republicii Moldova şi constituirea grupului de iniţiativă în vederea susţinerii candidatului la funcţia

respectivă, în temeiul în temeiul art. 32, 140 Cod electoral nr. 325/2022 şi a pct. 32 din Regulamentul privind constituirea şi înregistrarea grupurilor de iniţiativă, întocmirea, prezentarea şi verificarea listelor de subscripţie, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1166/2023, prin hotărârea nr. *****, Comisia a respins cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, domnul Valeriu Pleşca.

În dezacord cu hotărârea enunțată supra, reclamanții Valeriu Plești, Iurie Cazacu și Partidul Politic Social Democrat European au promovat prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ, solicitând anularea Hotărârii nominalizate și obligarea Comisiei Electorale Centrale să emită actul administrativ favorabil prin care cererea de înregistrare a grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, domnul Valeriu Pleşca să fie admisă.

Raportând circumstanțele de fapt reliefate supra, la normele de drept aplicabile raportului juridic litigios instanța de judecată concluzionează asupra netemeiniciei revendicărilor formulate de către reclamant prin prezenta acțiune, din motivele ce succed.

Potrivit art. 225 alin. (1) Cod administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.(2) verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege

Potrivit art.137 alin.(1) - (4) Cod administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Daca autoritatea publică poate decide discreționar şi doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluţiei legale. Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreționar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

În accepțiunea art.18 Cod electoral, misiunea Comisiei Electorale Centrale este crearea condițiilor optime pentru exercitarea nestingherită de către cetățenii Republicii Moldova a dreptului constituțional de a alege și de a fi aleși în cadrul

unor alegeri libere și corecte, inclusiv prin asigurarea respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

În virtutea art. 32 Cod electoral, (1) Comisia Electorală Centrală adoptă hotărâri cu votul majorității absolute a membrilor săi. Hotărârile de modificare și de abrogare a hotărârilor adoptate anterior se adoptă în aceleași condiții. (2) Hotărârile Comisiei Electorale Centrale, adoptate în limitele competenței acesteia, sunt acte administrative cu caracter individual sau normativ, executorii pentru organele electorale ierarhic inferioare, pentru autoritățile publice, întreprinderi, instituții și organizații, indiferent de forma juridică de organizare, pentru persoanele cu funcții de răspundere, partidele politice și organele acestora, concurenții electorali și alți subiecți cărora li se adresează, precum și pentru toți cetățenii.

Completul de judecată precizează că, în temeiul pct. 28 al Regulamentului privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea şi verificarea listelor de subscripție, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1166/2023, pentru înregistrarea grupului de inițiativă, candidatul desemnat la funcția de Președinte al Republicii Moldova, cel târziu cu 50 de zile înainte de ziua alegerilor, depune la Comisia Electorală Centrală următoarele documente: a) cererea în formă scrisă privind înregistrarea grupului de iniţiativă, conform modelului prezentat în anexa nr. 3; b) procesul-verbal al ședinței adunării cetățenilor / organului central privind susținerea / desemnarea candidatului la funcția de Președinte al Republicii Moldova; c) lista, în original, a cetățenilor care au participat la adunarea de constituire a grupului de inițiativă / a membrilor organului central care, potrivit statutelor lor, au competența de a desemna candidatul la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova. Lista prezentată va conține numele, prenumele, anul nașterii, domiciliul / reședința temporară și semnăturile acestora; d) lista membrilor grupului de inițiativă, inclusiv versiunea electronică a listei care nu conține rubrica „Semnătura”; e) declarația candidatului desemnat privind consimțământul său de a fi susținut în calitate de candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova, conținând şi declarația pe propria răspundere privind întrunirea condițiilor constituționale referitoare la domicilierea pe teritoriul Republicii Moldova și cunoașterea limbii române, existența studiilor superioare, absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă conform modelului prezentat în anexa nr. 4. Declarația va fi scrisă personal de candidatul desemnat la sediul Comisiei Electorale Centrale și prezentată concomitent cu setul de documente; f) copia de pe buletinul de identitate al candidatului desemnat; g) după caz, cererea în formă scrisă a conducătorului grupului de inițiativă privind desemnarea persoanei responsabile de finanțele grupului de inițiativă (trezorierul); h) statutul şi extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (originalul şi copia), în cazul partidelor politice. Se

va prezenta fotocopia de pe actele menționate. În calitate de copie a statutului se acceptă şi versiunea tipografică a acestuia.

Potrivit pct. 30 al Regulamentului, în termen de 3 zile de la recepționarea documentelor enumerate la pct. 28, Comisia Electorală Centrală verifică corectitudinea acestora şi decide asupra înregistrării sau refuzului înregistrării grupului de inițiativă.

Totodată, potrivit pct. 32 al Regulamentului, Comisia Electorală Centrală respinge cererea privind înregistrarea grupului de iniţiativă în cazul în care după verificarea listei membrilor grupului de iniţiativă se constată că mai puţin de 25 de persoane întrunesc condițiile necesare pentru a fi înregistrate în calitate de membri. De asemenea, drept temei de a refuza înregistrarea grupului de iniţiativă servește lipsa sau neconformitatea actelor prevăzute la pct. 28. Hotărârea privind refuzul de a înregistra grupul de iniţiativă poate fi contestată în conformitate cu prevederile Capitolului XIII din Codul electoral nr. 325/2022 și ale Regulamentului privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128/2023.

Raportând cadrul legal pre-citat la circumstanțele faptice ale cauzei, Completul specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată cu certitudine că, la data de *****, reclamantul Valeriu Pleșca, candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, desemnat de Partidul Politic ”Partidul Social Democrat European”, a depus la Comisia Electorală Centrală cererea cu nr. de intrare *****, privind înregistrarea grupului de iniţiativă pentru susţinerea candidatului la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova, desemnat de Partidul Politic ”Partidul Social Democrat European”, domnul Valeriu Pleşca, anexând la cerere următoarele documente: 1) extrasul din procesul-verbal nr. ***** al şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE privind desemnarea domnului Valeriu Pleşca în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova şi constituirea grupului de iniţiativă pentru colectarea semnăturilor susţinătorilor candidatului desemnat; 2) lista, în original, a membrilor Consiliului Politic Naţional al PSDE participanţi la adunarea de constituire a grupului de iniţiativă din *****; 3) lista membrilor grupului de iniţiativă, inclusiv versiunea electronică a listei; 4) declaraţia candidatului privind consimţământul de a fi susţinut în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al R. Moldova, conţinând şi declaraţia pe propria răspundere privind întrunirea condiţiilor constituţionale referitoare la domicilierea pe teritoriul Republicii Moldova, cunoaşterea limbii române, existenţa studiilor superioare absolvite cu diplomă de licenţă sau echivalentă; 5) copia de pe buletinul de identitate al candidatului desemnat; 6) cererea în formă scrisă a conducătorului grupului de iniţiativă privind desemnarea persoanei responsabile de finanţele grupului de

iniţiativă (trezorierul); 7) statutul Partidului Democrat din Moldova şi extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice ale PSDE, în original.

Colegiul atrage atenția asupra faptului că, prin scrisoarea nr. *****, înregistrată la Comisie sub nr. ***** din aceeaşi dată, Agenţia Servicii Publice a furnizat Comisiei lista actualizată a partidelor politice care au dreptul de a participa la alegerile prezidenţiale şi la referendumul republican constituţional din 20.10.2024.

Potrivit listei enunțate mai sus, domnul Valeriu Pleşca ocupă funcţia de preşedinte al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”. Această informație a fost repetat confirmată prin răspunsul Agenţiei Servicii Publice nr. *****, înregistrat de Comisie sub nr. ***** din aceeaşi dată.

Prin urmare, Colegiul constată că, la momentul depunerii documentelor pentru înregistrarea grupului de iniţiativă în susţinerea candidatului Valeriu Pleşca, ultimul deţinea funcţia de preşedinte al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”.

Totodată este important, că Valeriu Pleșca a fost desemnat în calitate de candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova de către Partidul Politic Partidul Social Democrat European.

În conformitate cu prevederile art.137 Cod electoral desemnarea candidaţilor la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova se face începând cu 60 de zile înainte de data alegerilor pentru funcţia respectivă şi terminând cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor, în condiţiile art.63, care se aplică în mod corespunzător

Articolul 63 alin.(2) Cod electoral stabilește, că (2) Dreptul de a desemna candidaţi pentru alegeri, în cazul în care se întrunesc toate condiţiile stabilite de prezentul cod, îl au:

a) partidele politice înregistrate până la data intrării în vigoare a actului cu privire la stabilirea datei alegerilor, în conformitate cu statutele (regulamentele) lor şi cu legislaţia;

b) blocurile electorale;

c) cetăţenii Republicii Moldova care îşi înaintează propria candidatură (candidaţii independenţi, candidaţii la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova).

Prin urmare, legislația electorală oferă dreptul de a participa la alegeri cu candidat pentru funcția de Președinte al țării – partidelor politice, blocurilor electorale și cetățenilor care își înaintează propria candidatură.

Colegiul va reține constatările Curții Constituționale a RM din Hotărîrea nr.29 din 09.12.2014 – ”96. Curtea reţine că includerea pe o singură listă a reprezentanţilor a două partide diferite semnifică, în fapt, „participarea în comun" a acestora la alegeri, ceea ce, în condiţiile prevederilor articolului 1 din Codul

electoral, este definit ca „bloc electoral". Codul electoral nu prevede o altă formulă de participare la alegeri pe „liste electorale comune". Mai mult**,** uniunea celor 2 partide în vederea „participării în comun" la alegeri rezultă şi din mențiunea expresă a calităţii candidatului înscris în lista comună - cea de preşedinte al celui de-al doilea partid.

97. Prin urmare, Curtea constată că participarea la alegeri pe o listă comună a Partidului politic „Partidul Socialiştilor din Republica Moldova" şi a Partidului politic „Moldova Unită" reprezintă în fapt un bloc electoral camuflat, prin care s-a încercat eludarea pragului minim de reprezentare de 9%, stabilit de articolul 86 alin. (2) lit. b) din Codul electoral, şi obţinerea aplicării pragului de 6%, valabil în cazul partidelor politice."

Corespunzător, cu referire la speța care se judecă, Colegiul va aprecia, că desemnarea de către un partid în calitate de candidat la funcția de Președinte al RM a unui cetățean, membru al unui alt partid, semnifică, în fapt "participarea în comun" a acestor partide la alegeri.

Articolul 1 din Codul electoral, stabilește, că "participarea în comun" la alegeri este posibilă prin – uniune benevolă a două sau a mai multor partide politice, constituită în scopul participării în comun la alegeri şi care este înregistrată de Comisia Electorală Centrală și care este definit ca bloc electoral.

Nu pot fi reținute actele prezentate de partea reclamantă – Hotărîrea Biroului executiv al Organizației de sector Centru a PP PSDE din 05.08.2024 prin care s-a decis asupra dobîndirii de către Valeriu Pleșca a calității de membru al PP PSDE, odată ce datele oficiale, înregistrtre la ASP demonstrează că Valeriul Pleșca este președinte al unei alte formațiuni politice.

Astfel, art.416 alin.(1) Cod civil clar stabilește că (1) Dacă un drept, act sau fapt a fost înregistrat într-un registru public, se prezumă că el există, cît timp nu a fost radiat sau modificat în condiţiile legii.

La caz, informația cu privire la înregistrarea lui Valeriu Pleșca în calitate de președinte al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova" nu este radiată, iar aceasta presupune și prezumă autenticitatea înregistrării.

De altfel, art.413 alin.(1) Cod civil, indică că drepturile, actele și faptele privitoare la starea și capacitatea persoanelor, precum și orice raporturi juridice sînt supuse publicității în cazurile prevăzute de lege.

Totodată, Colegiul va desconsidera argumentele reclamanților, formulate în acțiune, potrivit cărora, deși Agenția Servicii Publice dispune de 15 zile pentru verificarea actelor şi operarea modificărilor necesare în Registrul formaţiunilor politice, aderarea sau demisia dintr-o formaţiune politică constituie rezultatul liberei voinţe a persoanei - cetăţean al Republicii Moldova, iar termenii birocratici, nu ar trebui să îngrădească dreptul cetăţeanului de a participa la orice alegeri, modificarea în registrul ASP constituind o formalitate care poate şi

trebuie să fie realizată în termini rezonabili, care să nu limiteze sau obstrucţioneze dreptul fiecărui cetăţean de a fi ales, stabilit la art. 38 alin. (3) din Constituţia Republicii Moldova, dreptul de a fi aleşi fiind garantat cetăţenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condiţiile legii.

Colegiul reiterează că, la data depunerii cererii de înregistrare a grupului de inițiativă pentru susținerea candidatului la funcția de Președinte al R. Moldova dl Valeriu Plești, ultimul deţinea funcţia de preşedinte al Partidului Politic „Uniunea Creştin-Socială din Moldova”, iar candidarea unui conducător de partid, din partea unei alte entități politice este inadmisbilă.

La fel, Colegiul reține ca fiind întemeiate argumentele părții pîrîte cu referire la faptul că, la începutul şedinţei Consiliului Politic Naţional al PSDE din data de ***** lipsea cvorumul necesar pentru a se declara deliberativă această ședință. Astfel, la data de ***** Consiliului Politic Naţional al PSDE avea o componenţă nominală de 140 de membri şi nu de 128, cum a fost consemnat în documentele prezentate, or, nu a fost prezentată o hotărîre a Consiliului Politic Național al PSDE în care demisiile unor membri ar fi fost documentate în mod corespunzător. Ultima modificare a componenţei Consiliului Politic Naţional al PSDE, a avut loc la *****, prin excluderea a 28 de membri şi includerea a 22 de membri noi, printr-o hotărâre distinctă.

Din prevederile art.59 alin.(2) din statutul PSDE rezultă, că Consiliul Politic Național al PSDE este ales de Congres pentru o perioadă de 4 ani, componența numerică fiind determinată prin hotărîrea Congresului PSDE. Iar la alin. (3), lit. m) din aceeași prevedere este stabilit, că, CPN cooptează noi membri sau exclude din rândurile Consiliului Politic National sau din rândurile PSDE persoanele care nu mai fac fată cerinţelor fată de membru al PSDE.

Nu poate fi reținută, deci Hotărîrea Biroului permanent al PSDE din 21.03.2024 prezentată de partea reclamantă în susținerea argumentelor ce se referă la componența Consiliului Politic Național, or, din prevederile Statutului precitate, rezultă că CPN cooptează noi membri sau exclude din rândurile Consiliului Politic National**.**

La fel, Colegiul consideră că și argumentele cu referire la unele neconformități în lista membrilor grupului de inițiativă pentru susţinerea d-lui Valeriu Plești, în calitate de candidat la funcţia de Preşedinte al Republicii Moldova pentru alegerile prezidenţiale din 20.10.2024, menționate în hotărîrea Comisiei Electorale Centrale contestate și-au găsit justificare, or nici partea reclamantă nu a negat aceste neconformități, explicîndu-le ca fiind ”erori tehnice”. Totodată, partea reclamantă nu a întreprins careva acțiuni în vederea corectării acestor ”erori tehnice”.

Corespunzător, reieșind din faptul că, prevederile legale, ce ţin de desemnarea candidatului la funcţia de preşedinte al Republicii Moldova şi

constituirea grupului de iniţiativă în vederea susţinerii candidatului la funcţia respectivă, la caz, nu au fost respectate, instanța de judecată apreciază ca fiind justă și întemeiată soluția Comisiei Electorale Centrale, materializată prin Hotărârea nr. *****, prin care s-a respins cererea de înregistrare a grupului de inițiativă pentru susținerea candidatului la funcția de Președinte al R. Moldova, dl Valeriu Plești, autoritatea publică realizându-și dreptului discreționar potrivit scopului instituit prin lege, iar instanța de judecată nu poate să se expună asupra oportunității actului administrativ contestat.

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanțele faptice stabilite, precum și criticele aduse hotărârii contestate de către reclamanți, completul judiciar ajunge la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de Valeriu Plești, Iurie Cazacu și PP Partidul Social Democrat European împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea Hotărîrii Comisiei Electorale Centrale nr. *****, obligarea Comisiei Electorale Centrale de a emite un act administrativ prin care se admite cererea de înregistrare a grupului de inițiativă pentru susținerea candidatului la funcția de Președinte al RM, domnul Valeriu Plești, or, hotărârea Comisiei Electorale Centrale este emisă în corespundere cu normele legii, nefiind constatate careva abateri la emiterea acesteia, iar contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament, ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamanților, nu există.

Conform art.,art.224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Valeriu Plești, Iurie Cazacu și PP Partidul Social Democrat European împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea Hotărîrii Comisiei Electorale Centrale nr. *****, obligarea Comisiei Electorale Centrale de a emite un act administrativ prin care se admite cererea de înregistrare a grupului de inițiativă pentru susținerea candidatului la funcția de Președinte al RM, domnul Valeriu Plești.

Hotărîrea cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 3 zile.

Președintele ședinței,
judecătorul **Victoria Sîrbu**

Judecătorii **Grigore Dașchevici**

Angela Braga